

κόλλυβα

κόλλυβα, τα, ουσ. [<αρχ. κόλλυβα (= μικρά νομίσματα ή μικρά στρογγυλά γλυκίσματα)], τα κόλλυβα· ασήμαντο όφελος από νόμιμη ή παράνομη δουλειά: «οι άλλοι πήραν αυτό που έπρεπε να πάρουν και μένα μου 'δωσαν κάτι κόλλυβα». Από το ότι τα κόλλυβα είναι κατασκευασμένα από σιτάρι και μοιράζονται σε μικρές ποσότητες μόνο και μόνο για το συγκεκριμένο σκοπό του μακαρισμού και όχι για ευχαρίστηση ή για χόρταση. Ακούγεται σπάνια και στον εν. αριθμό **το κόλλυβο**: «τι γίνεται, ρε παιδιά, εμείς δε θα πάρουμε κανένα κόλλυβο;»·

- **κάν'** του κόλλυβα, είναι ετοιμοθάνατος: «αφού κι οι γιατροί σήκωσαν τα χέρια τους, κάν' του κόλλυβα»·

- **κάνω** με ξένα κόλλυβα μνημόσυνο, **α.** επωφελούμαι, εκμεταλλεύομαι κάτι που δε μου ανήκει ή επωφελούμαι, εκμεταλλεύομαι την προσπάθεια κάποιου άλλου και την παρουσιάζω για δικιά μου: «πρέπει να βρεις κι εσύ κάποια δουλειά, γιατί δεν μπορείς πάντα να κάνεις με ξένα κόλλυβα μνημόσυνο». **β.** προσφέρω απλόχερα από κάτι που δε μου ανήκει και επιδεικνύομαι: «σκορπάει τα λεφτά του φίλου του και κάνει με ξένα κόλλυβα μνημόσυνο».

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας